RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER

A R R E S T

nr. 230.466 van 10 maart 2015
in de zaak A. 214.928/XII-7825

In zake: 1. de NV ARTES DEPRET
2. de NV ARTES ROEGIERS
3. de NV STADSBADER
samen vormend de tijdelijke handelsvennootschap ARTES DEPRET NV – ARTES ROEGIERS NV – STADSBADER NV
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten David D'Hooghe, Leopold Schellekens en Jole Carlé
kantoor houdend te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Frank Judo
kantoor houdend te 1000 Brussel
Keizerslaan 3
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partijen:

1. de NV ASFALT-, WEGENIS- EN BOUWWERKEN (ASWEBO)
2. de NV FRANKI CONSTRUCT
samen vormend de tijdelijke handelsvennootschap ASWEBO NV – FRANKI CONSTRUCT NV
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Christophe Lenders en Joris Wouters
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 4 februari 2015, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van

> "de beslissing van de Vlaamse minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, […] d.d. 22 december 2014 (…), waarbij het gunningsverslag en het voorstel van gunningsbeslissing van het AWV onderschreven worden, en waarin bijgevolg de volgende gunningsbeslissingen zijn vervat:
> - de beslissing om de overheidsopdracht 'Aalst – Tunnel R41' te gunnen aan:
> - o de naamloze vennootschap Aswebo […] en
> - o de naamloze vennootschap Franki Construct […];
> - o die zich in het kader van de litigieuze overheidsopdracht verenigd hebben in de tijdelijke handelsvennootschap Aswebo NV – Franki Construct NV;
> - de – impliciete – beslissing om de overheidsopdracht 'Aalst – Tunnel R41' niet te gunnen aan de verzoekende partijen".

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Met een verzoekschrift van 17 februari 2015 hebben de nv Aswebo en de nv Franki Construct, samen vormend de tijdelijke handelsvennootschap Aswebo nv – Franki Construct nv gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 3 maart 2015, om 10.00 uur.

Kamervoorzitter Dierk Verbiest heeft verslag uitgebracht.

Advocaten David D'Hooghe en Jole Carlé, die verschijnen voor de verzoekende partijen, advocaten Frank Judo en Stijn Maeyaert, die verschijnen voor de verwerende partij, en advocaat Christophe Lenders, die verschijnt voor de tussenkomende partijen, zijn gehoord.

Eerste auditeur Luc Vermeire heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verwerende partij schrijft, via het Agentschap Wegen en Verkeer, Afdeling Oost-Vlaanderen, een open aanbesteding uit voor de gunning van een opdracht van werken, in de aankondiging genaamd en kort beschreven als "Aalst-Tunnel R41".

3.2. Na de bekendmaking van vooraankondigingen op 23 oktober 2013 in het Bulletin der Aanbestedingen en op 25 oktober 2013 in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen, wordt de aankondiging van deze opdracht op 19 maart 2014 bekendgemaakt in het Bulletin der Aanbestedingen en op 21 maart 2014 in het Publicatieblad van de Europese Unie.

De geraamde waarde van de opdracht ligt boven de Europese drempelwaarde.

3.3. De opening van de offertes vindt plaats op 8 mei 2014 om 10 u. Er blijken 10 offertes ingediend waaronder deze van de verzoekende partijen en de offerte van de THV Aswebo nv – Franki Construct nv.

De bestreden beslissing vermeldt de volgende offertebedragen:

Nr	Inschrijver	Bedrag excl. BTW	Bedrag incl. BTW
1	THV ASWEBO NV-FRANKI CONSTRUCT NV	34.364.803,13	41.314.822,34
2	THV ARTES DEPRET NV-ARTES ROGIERS NV-STADSBADER NV	34.564.550,89	41.498.926,68

[…]"

3.4. De verzoekende partijen voegen bij hun offerte een "nota opmerkingen" met melding van "Werken in min" bij posten 389 en 908, en met een aantal "Aanpassingen hoeveelheden en melding leemtes". Deze betreffen posten 441, 534, 447, 631, 12 en 14, 366-369 en ten slotte 1344. Zij vragen de verwerende partij om "op basis van art. 83 van het K.B. van 15 juli 2011 en rekening houdende met bovenvermelde wijzigende hoeveelheden en leemtes deze na te zien en te beoordelen volgens de geldende wetgeving".

In het voorliggende geschil is, zoals hierna zal blijken uit de beoordeling van het enige middel, enkel de beoordeling van de posten 441, 534 en 12 en 14 aan de orde.

Post 441 wordt in de beschrijvende opmetingsstaat en samenvattende opmeting bij het bestek beschreven als volgt:

"6.2.3. Fundering volgens 5-4
[…]

Post	Code	Omschrijving	Aard	E.H.	Hoeveelheid
441	0504.11025*	Fundering van schraal beton volgens 5-4.11, dikte 25 cm	VH	m2	7.170,00

In de gedetailleerde meetstaat bij het bestek wordt in de omschrijving echter verwezen naar een dikte 28 cm en wordt in de kolom "Hoev." vermeld 7.170 en in de kolom "Eenheid" "m2". In de kolom "Aard" staat naast post 441 "VH" met daaronder "260", tussen de rijen van post 441 en post 442, en vervolgens opnieuw "VH 430 3940 2540 73" bij, zo lijkt, post 442 en wat samen

6.983 geeft, hetgeen de hoeveelheid is die wordt vermeld bij post 442.

In hun "nota opmerkingen" die de verzoekende partijen als niet vertrouwelijk stuk 12 bij het verzoekschrift voegen - telkens met weergave van de eenheidsprijs bij de gesignaliseerde leemten, die in het gunningsverslag blijken te zijn weggelaten en daarom ook hier worden aangegeven door X, verbeteren de verzoekende partijen deze vermoedelijke hoeveelheid in 0 en melden zij een leemte als volgt:

> "1. Post 441 0504.11025* Fundering van schraal beton volgens 5-4.11, dikte 25 cm M2 7.170,000
> Verbetering hoeveelheid en melding leemte
> Deze post komt nergens voor op de plannen. Bijgevolg bedraagt de hoeveelheid 0. Volgens detailmeetstaat en plan moet de fundering dikte 28 cm zijn en is de hoeveelheid 260 m2 ipv. 7170 m2 (optelfout in detailmeetstaat)
> ⇨ Leemte 1: Fundering van schraal beton dikte 28 cm: 260 m², de eenheidsprijs bedraagt X €/m2".

Post 534 wordt in de beschrijvende opmetingsstaat en samenvattende opmeting bij het bestek beschreven als volgt:

> "6.5.3 Ter plaatse vervaardigde en geprefabriceerde betonnen kantstroken en watergreppels
> […]

Post	Code	Omschrijving	Aard	E.H.	Hoeveelheid
534	*	Geprefabriceerde betonnen kantstroken volgens 3-32.2, te plaatsen volgens 8-3.2, type II E 1, gestaalstraald	VH	m	2.540,00

In hun "nota opmerkingen" verbeteren de verzoekende partijen deze vermoedelijke hoeveelheid in 1425 m en melden zij een leemte als volgt:

> "2. Post 534 Geprefabriceerde betonnen kantstroken volgens 3-32.2, te plaatsen volgens 8-3.2, type II E 1, gestaalstraald VH 2540 m
> Verbetering hoeveelheid en melding leemte

Volgens de plannen typedwarsprofielen (en bestek pg. 63) zijn de kantstroken thv. de Merestraat (doorsnede M-M, N-N en L-L) niet gestaalstraald (zie detailmeetstaat → 10 + 665 + 440 m). Dus de voorziene hoeveelheid van post 534 wordt 1425 m ipv. 2540 m.

⇨ Leemte 2: Geprefabriceerde betonnen kantstroken, niet gestaalstraald: 1115 m, de eenheidsprijs bedraagt X €/m2".

Posten 12 en 14 worden in de beschrijvende opmetingsstaat en samenvattende opmeting bij het bestek beschreven als volgt:

"1.2.2. Grondverzet volgens 4-2

[…]

12	*	Afvoer en verwerking van grondoverschotten aanwendbaar als bodem of bouwstof volgens het technisch verslag, met milieuhygiënische code 211, voor alle grondwerken t.b.v. plaatsing riolering (buizen, inspectieputten, …)	VH	m3	13.627,00

14	*	Afvoer en verwerking van grondoverschotten aanwendbaar als bodem of bouwstof volgens het technisch verslag, met milieuhygiënische code 411, voor alle grondwerken t.b.v. plaatsing riolering (buizen, inspectieputten, …)	VH	m3	6.054,00

".

In de voormelde "nota opmerkingen" verbeteren de verzoekende partijen deze vermoedelijke hoeveelheden door post 12 en 14 telkens te verminderen met 50 % van 8.325 m^3 en dit als volgt:

"5. Post 12 Afvoer en verwerking van grondoverschotten aanwendbaar als bodem of bouwstof volgens het technisch verslag, met milieuhygiënische code 211, voor alle grondwerken t.b.v. plaatsing riolering (buizen, inspectieputten, ...) 13.627 m3
Post 14 Afvoer en verwerking van grondoverschotten aanwendbaar als bodem of bouwstof volgens het technisch verslag, met milieuhygiënische code 411, voor alle grondwerken t.b.v. plaatsing riolering (buizen, inspectieputten, ...) 6.054 m3

Na controle van het grondverzet is de voorziene hoeveelheid af te voeren grond 8.325 m3 minder. Dit is de hoeveelheid uitgraving grachten post 22

‘Uitgraving/uitbaggering volgens 4-4.1.2.2 voor gebruik binnen de werf, in compacte grond’. Deze post 22 vermeldt dat de grond ter plaatse blijft en niet dient afgevoerd te worden.
Na onderzoek van het zoneringsplan bekomen wij een verdeling van 50 % code 211 en 50 % code 411 mbt. die 8.325 m3.
De posten 12 en 14 verminderen dus bijgevolg elk met 4162.5 m3.
De nieuwe hoeveelheid van post 12 wordt 9494,5 m3.
De nieuwe hoeveelheid van post 14 wordt 1891,5 m3.”

Ook twee andere inschrijvers maar niet de uiteindelijk gekozen inschrijver dienen blijkens de bestreden beslissing nota’s in met wijzigingen van vermoedelijke hoeveelheden.

3.5. In een gunningsverslag van 25 november 2014 worden alle inschrijvers geselecteerd en worden alle offertes formeel regelmatig bevonden.

De nota’s betreffende de hoeveelheden worden onderzocht. Inzake de voormelde posten 441 en 534 oordeelt de verwerende partij dat de door de verzoekende partijen telkens voorgestelde correctie niet kan worden beschouwd als een vermindering zoals bedoeld in artikel 83, § 2, 2°, van het koninklijk besluit van 15 juli 2011 ‘plaatsing overheidsopdrachten klassieke sectoren’.

Wat post 441 betreft had de inschrijver de “fout of leemte” overeenkomstig artikel 86 van dat koninklijk besluit moeten melden. Aangezien er wel degelijk een tegenstrijdigheid in de opdrachtdocumenten aanwezig was met betrekking tot deze post aangezien het plan en bestek spreken over 28 cm dikte en een hoeveelheid van 260 m^2 maar de “meetstaat” over 25cm en 7.170 m^2, wordt de bestaande post 441 (25 cm schraal beton) met het oog op de gelijkheid van alle inschrijvers voor alle inschrijvers geschrapt. Aangezien er geen post 28 cm dikte is wordt deze leemte – dit wordt post 1356 met een VH van 260 m^2 – voor alle inschrijvers volgens de formule in artikel 97, § 4, van het voormelde koninklijk besluit van 15 juli 2011 toegevoegd.

Wat betreft post 534 wordt opgemerkt dat de inschrijver ook hier, ten onrechte, een tegenstrijdigheid in de opdrachtdocumenten tracht te beschouwen als een verbetering in de zin van voormeld artikel 83, § 2, 2°, en dat de

verwerende partij hiermee, omwille van de gelijkheid der inschrijvers, niet kan instemmen. Aangezien de opmerking volgens de verwerende partij wel “in een zekere mate” terecht is en er wel degelijk een tegenstrijdigheid is tussen de plannen enerzijds die een onderscheid maken tussen gestaalstraald en niet-gestaalstraald, en de samenvattende opmetingsstaat die enkel een post geeft met de correcte totaalhoeveelheid maar zonder onderscheid tussen gestaalstraald en niet gestaalstraald, wordt de hoeveelheid van post 534 voor alle inschrijvers herleid naar 1.425 m en wordt een post voor niet - gestaalstraalde kantstroken toegevoegd voor alle inschrijvers. Dit wordt post 1357 met een VH van 1115 m.

De verwerende partij aanvaardt de verbetering van posten 12 en 14 in essentie niet omdat de reactie dat deze posten voor afvoeren en verwerken niet kunnen worden aangesproken omdat de uitgegraven gronden – bedoeld in post 22 – binnen de werf verwerkt worden, niet correct is.

Dit leidt in het gunningsverslag tot de conclusie dat na verwerking van de aanvaarde opmerkingen van de verzoekende partijen de rangschikking niet werd gewijzigd. Vervolgens worden, in feite telkens op grond van de “nota opmerkingen” bij de offerte van de verzoekende partijen, drie leemteposten toegevoegd waaronder de voormelde posten 1356 en 1357. Daarbij wordt voor de verzoekende partijen “S=L”, dus in feite de door hen voor deze leemteposten voorgestelde prijs, gebruikt, en wordt voor de andere inschrijvers de eenheidsprijs berekend volgens de formule “S = LxY/X”. Dit is de formule in artikel 97, § 4, van het koninklijk besluit van 15 juli 2011.

Het gunningsverslag analyseert daarna de prijzen en stelt vast dat geen enkele offerte 15 % of meer ligt onder het wettelijk gemiddelde berekend conform artikel 99, § 2, van het koninklijk besluit van 15 juli 2011. Wel wordt de drie laagste inschrijvers een prijsverantwoording gevraagd voor bepaalde posten. Na onderzoek van de prijsverantwoordingen wordt de offerte van de derde laagste inschrijver onregelmatig bevonden.

In een “algemeen besluit over de beoordeling van de offertes” worden de gunningsbedragen opgenomen en wordt voorgesteld de opdracht te gunnen aan de thv Aswebo nv – Franki Construct nv, die als laagste regelmatige

inschrijver wordt beschouwd.

3.6. Op 22 december 2014 ondertekent de betrokken Vlaamse minister de onderaan dit gunningsverslag opgenomen "Gemotiveerde gunnings-beslissing" waarbij "gelet op de motieven uit het onderzoek en de beoordeling zoals hierboven omstandig beschreven", de opdracht wordt gegund aan de thv Aswebo nv – Franki Construct nv voor een bedrag van 34.233.691,22 btw niet inbegrepen of voor een bedrag van 41.156.883,74, btw inbegrepen.

Dit is de bestreden beslissing.

3.7. Met een blijkbaar aangetekende brief van 20 januari 2015 deelt de verwerende partij aan de verzoekende partijen mee dat hun offerte niet werd gekozen. De gemotiveerde gunningsbeslissing en dus tegelijk het gunningsverslag worden bijgevoegd.

IV. Tussenkomst

4. De verzoekende partijen tot tussenkomst blijken voordeel te halen uit de bestreden beslissing en hebben er belang bij dat de vordering wordt afgewezen. Bijgevolg moet hun verzoek worden ingewilligd.

V. Ontvankelijkheid

5. De tussenkomende partijen werpen op dat de vordering niet ontvankelijk is.

6. De exceptie dient niet te worden onderzocht noch dient er over uitspraak te worden gedaan, nu hierna zal blijken dat de grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing niet zijn vervuld.

VI. De schorsingsvoorwaarden

7. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende

noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

8. Te dezen is evenwel ook de wet van 17 juni 2013 'betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten' van toepassing.

Krachtens artikel 15, eerste lid, van die wet kan de uitvoering worden geschorst van de thans bestreden beslissing in aanwezigheid van een ernstig middel of een klaarblijkelijke onwettigheid.

Overeenkomstig artikel 15, tweede lid, echter wordt de vordering tot schorsing voor de Raad van State uitsluitend ingesteld volgens een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

Er dient te dezen dan ook enkel nog te worden onderzocht of minstens één ernstig middel wordt aangevoerd, dan wel een klaarblijkelijke onwettigheid aanwezig is, die de nietigverklaring van de bestreden beslissing kan verantwoorden.

VII. Onderzoek van het enige middel

Uiteenzetting van het middel

9. De verzoekende partijen roepen in een "eerste en enige" middel de schending in van artikel 24 van de wet van 15 juni 2006 'overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten' (hierna: de wet van 15 juni 2006), van de artikelen 83, 86, 96, § 2, en 97 van het koninklijk besluit van 15 juli 2011 'plaatsing overheidsopdrachten klassieke sectoren' (hierna: het koninklijk besluit Plaatsing), van "het beginsel '*patere legem quam ipse fecisti*', hetgeen inhoudt dat de aanbestedende overheid de bepalingen van het bestek of de bestekken die op de opdracht van toepassing zijn, dient te eerbiedigen" en van "het

gelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur en zoals gewaarborgd door de artikelen 10 en 11 van de Grondwet".

Zij vatten dit middel vervolgens zelf als volgt samen:

> "Uit het gunningsverslag blijkt dat de aanbestedende overheid in strijd met voormelde bepalingen en beginselen:
> - de door verzoekende partijen voor post 534 en post 441 voorgestelde verminderingen in de vermoedelijke hoeveelheden heeft aanvaard, doch heeft toegepast voor alle inschrijvers;
> - de door verzoekende partijen voor posten 12 en 14 voorgestelde verminderingen in de vermoedelijke hoeveelheden ten onrechte niet heeft aanvaard;
>
> Bijgevolg staat vast dat de bestreden beslissingen door een onwettigheid zijn aangetast die de schorsing verantwoordt. […]"

Dit middel wordt vervolgens omstandig toegelicht in een betoog van 17 bladzijden, dat onder meer tal van berekeningen bevat, technische analyses van posten en beschouwingen in verband met regelgeving inzake het milieu.

Beoordeling

Een middel dat in een schorsingsvordering wordt aangebracht dient, om als ernstig te kunnen worden aangemerkt, dermate duidelijk te zijn dat het bij de eerste lezing meteen aannemelijk is dat daarop een nietigverklaring kan worden gesteund, zonder dat een doorgedreven onderzoek van het middel noodzakelijk is. In een schorsingprocedure die, zoals de huidige, dan nog is ingeleid bij uiterst dringende noodzakelijkheid, is zulks des te meer het geval, omdat het onderzoek van de Raad van State in die procedure uiterst snel moet kunnen verlopen.

Te dezen mag aldus van de Raad van State niet worden verwacht dat hij elke mogelijke grief opmerkt en beoordeelt.

10. In het middel betwisten de verzoekende partijen de volgende beoordeling door de verwerende partij van de in hun "nota opmerkingen" bij hun offerte voorgestelde verbeteringen van posten 441, 534 en 12 en 14:

“4.2 nota’s betreffende hoeveelheden
Op basis van art 83 par 2 1° (fouten FH), 2° (fouten VH), 30 (leemtes); en art 97 par 2 (vermindering VH), par 4 (leemte) en par 5 (rangschikking) dienden volgende inschrijvers (THV Stadsbader/Artes, THV De Nul/Heijmans en THV CEI De Meyer/Betonac) een nota tot wijziging van VH in.
In zitting van 25/06/2014 (studiebureau Grontmij, bouwheer AWV, juristen departement MOW, juristen studiebureau Grontmij) werden deze nota's nauwkeurig en in alle objectiviteit behandeld. Een motivering i.v.m. de beslissingen i.k.v. de overgemaakte nota's wordt hieronder weergegeven:
A) Nota THV Artes Depret NV-Artes Roeiers NV- Stadsbader NV

[…]
3) Post 441
Opmerking THV Artes Depret NV — Artes Roegiers NV — Stadsbader NV:
1. Post 441 0504.11025* Fundering van schraal beton volgens 5-4.11. dikte 25 cm
M2 7.170.000
Verbetering hoeveelheid en melding leemte
Deze post komt nergens voor op de plannen. Bijgevolg bedraagt de hoeveelheid 0. Volgens detailmeetstaat en plan moet de fundering dikte 28 cm zijn en is de hoeveelheid [260] m2 ipv. 7170 m2
(optelfout in detailmeetstaat)

- Leemte 1: Fundering van schraal beton dikte 28 cm: 260 m², de eenheidsprijs bedraagt [X]

Beoordeling overheid:
De door de inschrijver gevraagde correctie van de post 441 kan niet als een ‘vermindering’, zoals bedoeld in artikel 83, §2, 2° KB Plaatsing, worden beschouwd. De mogelijkheid tot correctie van de vermoedelijke hoeveelheden zoals bedoeld in dit artikel dient immers te werden onderscheiden van de verplichting die op de inschrijvers rust op grond van artikel 86 KB Plaatsing. Dit laatste artikel verplicht de inschrijvers om ‘fouten of leemten in de opdrachtdocumenten’ voor de opening van de offertes aan de aanbestedende overheid te signaleren zodat deze fouten en leemten via een terechtwijzend bericht kunnen worden rechtgezet.

In voorliggende geval is er geen discussie mogelijk en diende de inschrijver op basis van het bovenvermelde artikel 86 KB Plaatsing de ‘fout of leemte’ te hebben gemeld. Immers:

- Zoals THV Stadsbader/Artes in zijn offerte zelf vermeldt, kon de fout in de samenvattende opmeting worden gedetecteerd zowel op basis van de plannen als op basis van het bestek (de beschrijvende meetstaat). Gelet op de grootteorde van deze post (waarde rond de 100.000 euro) kan er geen discussie over bestaan dat de vastgestelde fout van aard is ‘de prijsberekening of de vergelijking van de offertes onmogelijk te maken’.
- Een correctie van de vermoedelijke hoeveelheden (art. 83, §2, 2°) lijkt te impliceren dat deze post verder blijft bestaan, maar dan met een

aangepaste (verhoogde of verlaagde) hoeveelheid. Een schrapping van een bepaalde post, gekoppeld aan de toevoeging van een nieuwe post, kan dan ook niet als dergelijke correctie worden beschouwd.
Conclusie:
Gegeven dat er wel degelijk een tegenstrijdigheid in de opdrachtdocumenten aanwezig was met betrekking tot de post 441 (plan en bestek spreken over 28cm dikte en een hoeveelheid van 260m²; meetstaat over 25 cm en 7170m²) , werd de bestaande post 441 (25cm schraal beton) met het oog op de gelijkheid der inschrijvers dan ook voor alle inschrijvers geschrapt. Tevens bestaat er geen post voor dikte 28cm, zodat deze leemte voor alle inschrijvers volgens de wettelijke formule (art 97 par 4) wordt toegevoegd.

* Fundering van schraal beton volgens 5-4.11-, dikte 28 cm 260m³

4) Post 534:
Opmerking THV Artes Depret NV – Artes Roegiers NV – Stadsbader NV:
2. Post 634 Geprefabriceerde betonnen kantstroken volgens 3-32.2. te plaatsen volgens 8-3.2, type II E 1, gestaalstraald VH 2540 m
Verbetering hoeveelheid en melding leemte
Volgens de plannen typedwarsprofielen (en bestek pg. 63) zijn de kantstroken dw. de Merestraat (doorsnede M-M, N-N en L-L) niet gestaalstraald (zie detailmeetstaat → 10 + 665 + 440 m). Dus de voorziene hoeveelheid van post 534 wordt 1425 m ipv. 2540 m.
⇨ Leemte 2: Geprefabriceerde betonnen kantstroken, niet gestaalstraald: 1115 m, de eenheidsprijs bedraagt [X]
Beoordeling overheid:
De opmerking van deze post kan, net zoals de opmerking bij post 441, niet als een correctie van de vermoedelijke hoeveelheden (zoals bedoeld in artikel 83, g, 2° KB Plaatsing) worden beschouwd. De inschrijver tracht immers ook hier een tegenstrijdigheid in de opdrachtdocumenten, ten onrechte, te beschouwen als een correctie van de vermoedelijke hoeveelheden en omwille van de gelijkheid der inschrijvers kan de aanbestedende overheid hier niet mee instemmen. Gegeven dat de opmerking van Stadsbader wel in een zekere mate terecht is (er is weldegelijk een tegenstrijdigheid tussen de plannen (maken een onderscheid tussen gestaalstraald en niet-gestaalstraald) enerzijds en de samenvattende opmeting anderzijds (geeft enkel een post met een correcte totaalhoeveelheid, maar zonder onderscheid tussen gestaalstraald en niet-gestaalstraald), wordt de hoeveelheid van post 534 voor alle inschrijvers herleid naar 1425m. Eveneens wordt er een post voor de niet-gestaalstraalde kantstroken (cfr bijzonder bestek pg 71 32.2) toegevoegd.

* Geprefabriceerde betonnen kantstroken volgens 3-32.2, te plaatsen 1115m volgens 8-3.2, niet-gestaalstraald

[…]
7) Posten 12 en 14:
Opmerking THV Artes Depret NV – Artes Roegiers NV – Stadsbader NV:
5. Post 12 Afvoer en verwerking van grondoverschotten aanwendbaar als bodem of bouwstof volgens het technisch verslag, met

milieuhygiënische code 211, voor alle grondwerken t.b.v. plaatsing riolering (buizen, inspectieputten, ...) 13.627 m3

Post 14 Afvoer en verwerking van grondoverschotten aanwendbaar als bodem of bouwstof volgens het technisch verslag, met milieu-hygiënische code 411, voor alle grondwerken t.b.v. plaatsing riolering (buizen, inspectieputten, ...) 6.054 m3

Na controle van het grondverzet is de voorziene hoeveelheid af te voeren grond 8.325 m3 minder. Dit is de hoeveelheid uitgraving grachten post 22 'Uitgraving/uitbaggering volgens 4-4.1.2.2 voor gebruik binnen de werf, in compacte grond'. Deze post 22 vermeldt dat de grond ter plaatse blijft en niet dient afgevoerd te worden.
Na onderzoek van het zoneringsplan bekomen wij een verdeling van 50 % code 211 en 50 % code 411 mbt. die 8.325 m3.
De posten 12 en 14 verminderen dus bijgevolg elk met 4162.5 m3.
De nieuwe hoeveelheid van post 12 wordt 9494,5 m3.
De nieuwe hoeveelheid van post 14 wordt 1801,5 m3.

Beoordeling aanbestedende overheid:
Bij uitgraving van meer dan 250 m³ of verdachte grond, is er steeds een Technisch Verslag nodig volgens de Vlarebo-wetgeving, ook indien deze grond terug gebruikt wordt binnen de werf. De milieuhygiënische codes van deze grondhoeveelheid zijn bepaald om de toepassingsmogelijkheden weer te geven, en deze zijn in de meetstaat beschreven in onderstaande posten.
De posten 'afvoer en verwerken van grondoverschotten' handelen dus eveneens over de uitgegraven grachten

12	Afvoer en verwerking van grondoverschotten aanwendbaar als bodem of bouwstof volgens het technisch verslag, met milieuhygiënische code 211, voor alle grondwerken i.b.v. plaatsing riolering (buizen, inspectieputten, …)	VH	m 3	13.627,00000
13	Afvoer en verwerking van grondoverschotten aanwendbaar als bodem of bouwstof volgens het technisch verslag, met milieuhygiënische code 211, voor alle grondwerken t.b.v. grondverbetering onder de rioolsleuf	VH	m 3	543,00000

Het uitgraven zelf is in de post 'grondverzet' begrepen.

22	Uitgraving/uitbaggering volgens 4-4.1.2.2 voor gebruik binnen de werf, in compacte grond	VH	m3	8.325,00000

'Het afvoeren' kan ook het verplaatsen betekenen van de locatie van uitgraving naar vb 500m verder op de werf; het verwerken kan ook betekenen het opvullen van lage zones binnen de werf.

De reactie van de inschrijver dat deze posten voor afvoeren en verwerken niet kunnen aangesproken worden omdat de uitgegraven gronden binnen de werf verwerkt worden, is dus onterecht.
[…]
Conclusie nota wijziging hoeveelheden:
Na verwerking van de aanvaarde opmerkingen van THV Stadsbader NV/Artes Depret/ Artes Roegiers werd de rangschikking niet gewijzigd.
4.3 Leemtes
Drie leemteposten worden toegevoegd:

Post 1356:

* Fundering van schraal beton volgens 5-4.11-, dikte 28 cm 260m²

Post 1357:

* Geprefabriceerde betonnen kantstroken volgens 3-32.2, te plaatsen 1115m volgens 8-3.2, niet-gestaalstraald

Post 893:

* Warme voegvullingsmassa volgens 32-4.1.3 50m

Voor de THV Stadsbader/Artes is S =L:
Post 1356:
Post 1357:
Post 893:
Voor de andere inschrijvers wordt de eenheidsprijs als volgt berekend: S = LxY/X".

11. De verzoekende partijen achten deze beoordeling strijdig met de ingeroepen bepalingen en beginselen, in wezen blijkbaar omdat de verbetering van posten 12 en 14 ten onrechte niet werd aanvaard en hun offertebedrag ten onrechte niet werd verminderd met 123.210 euro, en omdat de vermindering van de hoeveelheid van posten 441 en 534 in de rangschikking enkel mocht spelen voor de verzoekende partijen.

12. De artikelen 83, 86, 96, § 2 en 97 van het koninklijk besluit Plaatsing waarvan de schending wordt ingeroepen, luiden onder meer:

Artikel 83:

“§ 1. Indien bij de opdrachtdocumenten van een opdracht voor werken een samenvattende opmeting is gevoegd, vult de inschrijver haar in en maakt hij de nodige berekeningen.
§ 2. De inschrijver voert, rekening houdende met de opdrachtdocumenten, zijn beroepskennis of persoonlijke vaststellingen, verbeteringen door voor :
1° de fouten die hij ontdekt in de forfaitaire hoeveelheden;
2° de fouten die hij ontdekt in de vermoedelijke hoeveelheden, op voorwaarde dat de voorgestelde verbetering minstens vijfentwintig percent in meer of in min van de hoeveelheid van de post in kwestie bedraagt;
3° de leemten in de samenvattende opmeting.
Hij voegt bij zijn offerte een nota ter verantwoording van deze verbeteringen.”

Artikel 86:

“Als een aannemer, leverancier of dienstverlener in de opdracht-documenten fouten of leemten ontdekt die van dien aard zijn dat ze de prijsberekening of de vergelijking van de offertes onmogelijk maken, meldt hij dit onmiddellijk en schriftelijk aan de aanbestedende overheid. Alleszins verwittigt hij haar ten laatste tien dagen vóór de datum van de openingszitting, tenzij zulks onmogelijk is door de inkorting van de termijn voor ontvangst van de offertes.
De aanbestedende overheid oordeelt of de fouten of leemten voldoende belangrijk zijn om de openingszitting te verdagen en, indien nodig, tot een aangepaste bekendmaking over te gaan.”

Artikel 96, § 2:

“§ 2. De aanbestedende overheid verbetert de offertes in functie van de door haar of een inschrijver vastgestelde rekenfouten en zuiver materiële fouten in de opdrachtdocumenten.”

Artikel 97:

“§ 1. Dit artikel is toepasselijk bij aanbesteding
§ 2. Wanneer een inschrijver, met toepassing van artikel 83, § 2, of 84, § 2, de hoeveelheid van één of meer posten van de samenvattende opmeting of inventaris heeft verbeterd, ziet de aanbestedende overheid die wijzigingen na, verbetert ze zo nodig volgens eigen berekeningen en wijzigt des-gevallend de opmetingen of inventarissen gevoegd bij de offertes.
Voor de inschrijver die een vermindering heeft voorgesteld met toepassing van artikel 83, § 2, 2°, wordt de totale prijs die overeenstemt met de aldus

verminderde hoeveelheid een forfaitaire prijs, op voorwaarde en in de mate dat de aanbestedende overheid deze verbetering aanvaardt.
Wanneer de aanbestedende overheid de wijzigingen van een post met vermoedelijke hoeveelheden niet door eigen berekeningen kan nazien, brengt zij de voorgestelde verhoging of verlaging van de hoeveelheid terug tot de oorspronkelijke hoeveelheid van de opmeting of inventaris.
[…]
§ 4. Telkens er met toepassing van artikel 83, § 2, of artikel 84, § 2, een leemte in de samenvattende opmeting of in de inventaris is aangevuld, gaat de aanbestedende overheid als volgt te werk :
1° ze onderzoekt de gegrondheid van die aanvulling en verbetert ze zo nodig volgens haar eigen bevindingen.
Indien de andere inschrijvers geen prijzen voor de leemten hebben voorgesteld, worden deze prijzen, voor elke post, met het oog op de rangschikking van de offertes, volgens de onderstaande formule berekend en blijven ze behouden bij de definitieve verbetering van de offertes:
$S = (L \times Y)/X$
waarbij dient te worden begrepen onder :
- S : de prijs van de leemte;
- L : het eventueel door de aanbestedende overheid verbeterde bedrag voor de leemte in de samenvattende opmeting of de inventaris van de inschrijver die op de leemte heeft gewezen;
- X : het totale offertebedrag van dezelfde inschrijver, eventueel verbeterd op grond van de juist bevonden hoeveelheden voor elke post van de samenvattende opmeting of inventaris en overeenkomstig artikel 96, zonder met de leemte rekening te houden;
- Y : het totale offertebedrag van de betrokken inschrijver die de leemte niet heeft vermeld, eventueel verbeterd op grond van de juist bevonden hoeveelheden voor elke post van de samenvattende opmeting of de inventaris en overeenkomstig artikel 96, zonder met de leemte rekening te houden;
2° wanneer verscheidene inschrijvers dezelfde leemte hebben vermeld, worden L en X verkregen door het rekenkundig gemiddelde te nemen van de waarden L en X in de samenvattende opmeting of inventaris van die inschrijvers;
3° in beide gevallen wordt de eenheidsprijs van de leemte verkregen door het bedrag S te delen door de overeenstemmende hoeveelheid, zoals die eventueel door de aanbestedende overheid is verbeterd;
4° voor de berekening van de prijzen van een leemte overeenkomstig 1° en 2° kan de aanbestedende overheid beslissen geen rekening te houden met de offerte waarin voor die leemtepost een abnormale prijs is geboden.
Als geen enkele inschrijver een normale prijs heeft geboden voor die leemte, kan de aanbestedende overheid de opdracht gunnen zonder die post.
§ 5. Enkel voor de rangschikking van de offertes worden de hoeveelheden aanvaard door de aanbestedende overheid die groter zijn dan of gelijk zijn aan de hoeveelheden van de oorspronkelijke opmeting of inventaris, zonder onderscheid naar alle opmetingen of inventarissen gebracht.

Daarentegen spelen de wijzigingen die door de aanbestedende overheid aanvaard worden en die een vermindering van de hoeveelheden tot gevolg hebben, enkel in het voordeel van de inschrijvers die ze gemeld hebben en enkel in de mate dat hun verantwoording is aanvaard. Aldus :
1° wordt, indien de hoeveelheid voorgesteld door de inschrijver kleiner is dan de hoeveelheid aanvaard door de aanbestedende overheid, deze laatste hoeveelheid in de opmeting of inventaris gebracht;
2° wordt, indien de hoeveelheid voorgesteld door de inschrijver ligt tussen de hoeveelheid aanvaard door de aanbestedende overheid en de hoeveelheid van de oorspronkelijke opmeting of inventaris, de hoeveelheid voorgesteld door de inschrijver in de opmeting of inventaris gebracht;
3° wordt, indien de hoeveelheid voorgesteld door de inschrijver, groter is dan de hoeveelheid van de oorspronkelijke opmeting of inventaris, de door de inschrijver voorgestelde hoeveelheid teruggebracht tot de hoeveelheid van de oorspronkelijke opmeting of inventaris.
§ 6. Voor de toepassing van dit artikel houdt de aanbestedende overheid rekening met de verbeteringen die zijn voorgesteld in al dan niet regelmatige offertes die door geselecteerde inschrijvers zijn ingediend."

In het Verslag aan de Koning wordt voormeld artikel 83 van het koninklijk besluit Plaatsing toegelicht als volgt:

"Dit artikel betreffende de samenvattende opmeting, vereenvoudigt en herstructureert de bepalingen van artikel 96, § 1, laatste zin, § 2 en § 3, van het koninklijk besluit van 8 januari 1996.
Paragraaf 1 bepaalt dat indien bij de opdrachtdocumenten een samenvattende opmeting is gevoegd, de inschrijver die invult en de nodige berekeningen doet.
Paragraaf 2 is gewijd aan de verbeteringen door de inschrijver van diverse fouten in de forfaitaire en vermoedelijke hoeveelheden en van de leemten in de samenvattende opmeting. Deze verbeteringen moeten worden verantwoord in een nota die de inschrijver bij zijn offerte voegt.
De bestaande regeling betreffende de verbetering van de vermoedelijke hoeveelheden wordt op diverse punten gewijzigd. Vooreerst wordt het voorschrift geschrapt dat de bedoelde verbetering slechts mogelijk is voor zover toegestaan in het bestek. Verder verbetert de inschrijver de vermoedelijke hoeveelheden voortaan slechts op voorwaarde dat de voorgestelde verbetering minstens vijfentwintig procent – in plaats van tien procent – in meer of in min van de hoeveelheid van de betrokken post bedraagt. Deze wijzigingen zijn doorgevoerd om de flagrante vergissingen in de vermoedelijke hoeveelheden altijd te laten verbeteren door de inschrijvers." (*BS* 9 augustus 2011, 44904)

Voormeld artikel 86 wordt in het Verslag aan de Koning als volgt toegelicht:

> "Dit artikel dat overeenstemt met artikel 98 van het koninklijk besluit van 8 januari 1996, handelt over de vergissingen of leemten die de prijsberekening of een vergelijking van de offertes onmogelijk maken. Voorbeeld : het ontbreken van bewapeningsgegevens waardoor het niet mogelijk is de hoeveelheden staal te berekenen voor een bouwwerk in gewapend beton, het ontbreken van de gunningscriteria bij offerteaanvraag, een wezenlijk verschil tussen de Franse en de Nederlandse versie van de opdrachtdocumenten,.... In dat geval moet de aannemer, leverancier of dienstverlener die zinnens is een offerte in te dienen dit onmiddellijk aan de aanbestedende overheid melden, ten laatste tien dagen vóór de datum van de opening van de offertes.
> Afhankelijk van het belang van de vastgestelde fouten of leemten, moet de aanbestedende overheid oordelen of passende maatregelen al dan niet nodig zijn. Deze kunnen variëren naargelang de gekozen gunningswijze. Indien de opdracht bijvoorbeeld geplaatst wordt via een open procedure, dient eventueel een rechtzetting te worden bekendgemaakt en de termijn voor de indiening van de offertes, indien nodig, te worden verlengd met een redelijke termijn. Bij beperkte procedure is het eventueel aangewezen de aangepaste documenten ter beschikking te stellen van de geselecteerden en, indien nodig, de termijn voor de indiening van de offertes te verlengen.
> Het is mogelijk dat de termijn van tien dagen niet zal kunnen worden nageleefd, met name wanneer de termijn voor het indienen van de offertes voor de opdracht in kwestie is ingekort. In dat geval blijven de verstrekte inlichtingen evenwel hun nut behouden, en wanneer de aanbestedende overheid niet meer de tijd heeft om de nodige maatregelen te nemen, kan ze, indien zij beslist heeft de zitting uit te stellen, niet overgaan tot de opening van de ontvangen offertes.
> Van de beoordeling van de aanbestedende overheid moet een schriftelijke neerslag bestaan in het gunningsdossier." (*BS* 9 augustus 2011, 44904 - 44905)

Voorts merkt het Verslag aan de Koning bij voormeld artikel 96 onder meer op:

> "De paragrafen 1 tot 3 van dit artikel nemen de bepalingen van de artikelen 111 en 114 van het koninklijk besluit van 8 januari 1996 over en voeren voor de aanbesteding en de offerteaanvraag een uniform systeem in voor de verbetering door de aanbestedende overheid van de rekenfouten en de louter materiële fouten.
> [...]
> Paragraaf 2 is een nieuwe bepaling die nader ingaat op de verbetering van de offertes voor de rekenfouten en louter materiële fouten die de aanbestedende overheid of een inschrijver in de opdrachtdocumenten

ontdekt, wat in het koninklijk besluit van 8 januari 1996 niet geregeld is. Deze verbeteringen laten toe om de gunning op een zo correct mogelijke basis te laten gebeuren, om de vergelijkbaarheid van de offertes te bevorderen en zonder de gelijke behandeling van de inschrijvers in het gedrang te brengen.
[...]" (*BS* 9 augustus 2011, 44909)

Ten slotte wordt in het Verslag aan de Koning bij voormeld artikel 97 onder meer het volgende opgemerkt:

"Dit artikel is toepasselijk bij aanbesteding. Het stemt overeen met artikel 112 van het koninklijk besluit van 8 januari 1996, maar de bepalingen ervan zijn aangepast teneinde de verschillende bewerkingen in een meer logische orde te plaatsen en derhalve de leesbaarheid van de tekst te verbeteren. Bovendien is de toepassing ervan uitgebreid tot de inventaris bij opdrachten voor leveringen en diensten.
De eerste bewerking, zoals beschreven in paragraaf 2, heeft betrekking op de definitieve verbetering van de hoeveelheden door de aanbestedende overheid, wanneer een inschrijver de hoeveelheid van één of meer posten van de samenvattende opmeting of inventaris heeft verbeterd.
Er wordt geen gevolg gegeven aan de opmerking van de Raad van State om in de Nederlandse tekst het woord « verbeterd » te vervangen door « gewijzigd ». Het gaat er immers niet om hoeveelheden te wijzigen maar te verbeteren.
Het tweede lid van paragraaf 2 stemt overeen met artikel 96, § 2, derde lid, 1°, van het koninklijk besluit van 8 januari 1996. Het bepaalt dat voor inschrijver die een vermindering heeft voorgesteld, de totale prijs die overeenstemt met de aldus verminderde hoeveelheid een forfaitaire prijs wordt, op voorwaarde en in de mate dat de aanbestedende overheid de bedoelde verbetering aanvaardt. Dit forfaitair karakter kan voor de inschrijver in kwestie een voordeel opleveren, aangezien de vermindering van de hoeveelheid enkel voor hem zal gelden en hij dus als enige van een verminderde prijs kan genieten voor de rangschikking van zijn offerte. Evenwel zal hij ook als enige het risico dragen van een eventuele onderraming van de hoeveelheid van de verminderde post, aangezien hij in dat geval de werkelijke hoeveelheid zal moeten uitvoeren tegen een forfaitair geworden prijs.
[...]
De derde bewerking, waarvan sprake in paragraaf 4, heeft betrekking op de berekening van de leemten in de samenvattende opmeting of inventaris, en die zijn aangevuld overeenkomstig de artikelen 83, § 2, of 84, § 2.
Op het einde van paragraaf 4 is een bepaling opgenomen ter vervanging van de bepaling in fine van artikel 112, § 2, van het koninklijk besluit van 8 januari 1996. De tekst stelt voortaan enkel dat indien geen enkele inschrijver een normale prijs geboden heeft voor een leemtepost, de aanbestedende overheid de opdracht mag gunnen zonder rekening te

houden met die post. In voorkomend geval kunnen de prestaties betreffende de leemteposten aan de begunstigde worden gegund tijdens de uitvoering, overeenkomstig artikel 26, § 1, 2°, a), of 3°, c), van de wet.
Paragraaf 5 stemt overeen met de bepalingen van artikel 112, § 1, 2°, van het koninklijk besluit van 8 januari 1996 dat enkel handelt over de rangschikking van de offertes.
[...]" (*BS* 9 augustus 2011, 44209-44210)

13. In het kader van het voorliggende geschil is het tenslotte nuttig eveneens artikel 85 van het koninklijk besluit Plaatsing in herinnering te brengen. Dit artikel luidt:

"§ 1. Behoudens andersluidende bepaling in de opdrachtdocumenten is de volgende voorrangsorde bepalend voor de interpretatie in geval van tegenspraak tussen de opdrachtdocumenten :
1° de plannen;
2° het bestek;
3° de samenvattende opmeting of de inventaris.
Als de plannen tegenspraak vertonen, kan de inschrijver zich op de voor hem meest gunstige hypothese steunen, tenzij de andere opdracht-documenten daarover uitsluitsel geven.
§ 2. Behoudens andersluidende bepaling in de opdrachtdocumenten gelden de gegevens van de samenvattende opmeting zoals verstrekt door de aanbestedende overheid, enkel als eenvoudige inlichting en kunnen ze slechts worden aangewend als aanvulling, in voorkomend geval, van onvolkomenheden van de andere opdrachtdocumenten.
De opdrachtdocumenten kunnen deze paragraaf toepasselijk maken op de opdrachten voor leveringen en diensten."

Te dezen bepaalt het bijzonder bestek (bladzijde 18) onder "Art. 85. Interpretatie":

"In geval van tegenspraak tussen de administratieve-en/of technische bepalingen enerzijds en de samenvattende opmetingsstaat anderzijds, zijn de gegevens van de samenvattende opmetingsstaat rechtsgeldig.

In geval van tegenspraak tussen de bij de posten horende codenummers en de bijgevoegde tekst, heeft de bijgevoegde tekst voorrang op de aan het standaardbestek verbonden betekenis der codenummers."

Daarmee wordt niets gezegd over de plaats van de plannen in de hiërarchie.

14. De voormelde artikelen 83, § 2, en 97, § 2, van het koninklijk besluit Plaatsing voorzien uitdrukkelijk in de mogelijkheid tot verbetering van vermoedelijke hoeveelheden door de inschrijvers in geval van opdrachten voor de aanneming van werken die worden gegund bij open aanbesteding, zoals de voorliggende opdracht, op voorwaarde dat de voorgestelde verbetering minstens vijfentwintig procent in meer of in min van de betrokken post bedraagt.

Het wordt niet betwist dat de verzoekende partijen bij hun offerte een "nota opmerkingen" hebben gevoegd ter verantwoording van de in het middel aan de orde zijnde posten 12 en 14, 441 en 534 en dat de voorgestelde verbetering in min minstens vijfentwintig percent in min van de in de samenvattende opmeting opgegeven hoeveelheid van de kwestieuze posten 441 en 534 bedraagt. De verwerende partij betwist dat laatste evenmin voor posten 12 en 14.

15. In het mondeling advies ter terechtzitting van het auditoraat werd daaromtrent voorts vastgesteld wat volgt.

> In het arrest ten gronde nv De Brandt, nr. 230.238 van 19 februari 2015 oordeelde de Raad van State reeds dat een inschrijver die aanvoert dat de voormelde limiet van 25% weliswaar bereikt is, doch dat er geen sprake is van een "flagrante vergissing in de vermoedelijke hoeveelheden" aangezien het hoe dan ook om kleine hoeveelheden gaat, ten onrechte een bijkomende voorwaarde toevoegt waarin de reglementering niet voorziet. Voorts oordeelde de Raad in dat arrest dat het voornoemde artikel 97, § 2, eerste lid, van het koninklijk besluit Plaatsing bepaalt dat wanneer een inschrijver, met toepassing van artikel 83, § 2, of 84, § 2, de hoeveelheid van één of meer posten van de samenvattende opmeting of inventaris heeft verbeterd, de aanbestedende overheid de wijzigingen naziet, deze zo nodig verbetert volgens eigen berekeningen en eventueel de opmetingen of inventarissen gevoegd bij de offertes wijzigt volgens bepaalde regels en dat de wijziging van de vermoedelijke hoeveelheden door de aanbestedende overheid aldus geen automatisme betreft; de aanbestedende overheid dient immers de voorgestelde verbeteringen na te kijken en uit artikel 97, § 2, moet worden afgeleid dat de gewijzigde hoeveelheden door de aanbestedende overheid slechts mogen worden aanvaard wanneer zij ze door eigen berekeningen kan nazien; wanneer de overheid deze gewijzigde hoeveelheden aldus niet door eigen berekeningen kan nazien, wordt uitdrukkelijk bepaald dat de hoeveelheid teruggebracht wordt tot de oorspronkelijke hoeveelheid. In dit arrest oordeelt de Raad voorts dat de aanbestedende overheid evenwel verplicht is rekening te houden met terechte verbeteringen, voor zover aan de in de artikelen 83, § 2, en 97, § 2, bepaalde voorwaarden is voldaan. Zij kan niet beslissen om artikel

97, § 2, om andere redenen niet toe te passen, bijvoorbeeld omdat het slechts om kleine hoeveelheden gaat. Ten slotte oordeelt de Raad in dit arrest dat het voormelde artikel 97 op nauwkeurige en volledige wijze bepaalt hoe de inschrijvingen moeten worden gerangschikt en hoe het laagste bod moet worden bepaald wanneer een inschrijver, bij toepassing van voormeld artikel 83, § 2, de hoeveelheid van een of meer posten van de samenvattende opmetingsstaat van een aanneming van werken heeft verbeterd. Het voorziet slechts in twee hypothesen, namelijk het geval waarin het bestuur niet bij machte is door eigen berekeningen de voorgestelde wijzigingen na te zien en het geval waarin het daartoe wel in staat is.

Tevens voorzien de voormelde artikelen 83, § 2, en 97, § 4, in de mogelijkheid voor een inschrijver de leemten in de samenvattende opmeting te verbeteren.

De Raad oordeelde eerder reeds in het arrest nv Sita Remediation e.a., nr. 210.191 van 30 december 2010, weliswaar nog in het kader van artikel 96 en 98 van het koninklijk besluit van 8 januari 1996, dat er slechts van een leemte sprake is indien een uit te voeren prestatie - die niet als een detail kan worden aangemerkt - onder geen enkele post van de samenvattende opmetingsstaat kan worden ondergebracht, derwijze dat in alle redelijkheid moet worden aangenomen dat de inschrijvingen ingediend door inschrijvers die de “leemte” niet hebben aangevuld, geen prijs bevatten voor die prestatie.

In het arrest nv Wycor, nr. 216.739 van 8 december 2011 overwoog de Raad van State, in het kader van artikel 100, § 2, 1°, van het koninklijk besluit van 10 januari 1996 maar vergelijkbaar met artikel 98 van het koninklijk besluit van 8 januari 1996, onder meer:

“14. Niet elke tekortkoming of gebrek is als een leemte in de zin van de hiervoor aangehaalde bepaling te beschouwen. Een leemte in de zin van die bepaling is een hiaat, een gaping.
De divergentie of tegenstrijdigheid die verzoekster bespeurde en waarin de auteur van het gunningsverslag meegaat, is niet als zo een leemte te kwalificeren. Ze houdt geen verband met een prestatie die in geen enkele post van de samenvattende opmetingsstaat is voorzien, zodat de inschrijvers die de ‘leemte’ niet hebben aangevuld geen prijs opgaven voor die prestatie. Integendeel is het item door de verwerende partij juist wel voorzien -namelijk als ‘mobiele scheidingswanden’, verder gespecificeerd als ‘houten vouwwanden’-, maar zou het onduidelijk zijn welke uitvoering precies wordt verwacht: een mobiele wand of een (niet-mobiele) vouwwand. Dit tekort aan duidelijkheid is niet de lacune of leemte die de besproken bepaling bedoelt.
Geheel in lijn hiermee heeft verzoekster, in haar offerte, haar opmerking met betrekking tot de dubbelzinnigheid dan ook niét geformuleerd bij de leemtes die zij onder de rubriek ‘leemtes’ signaleerde.
15. Ten onrechte begrijpt verzoekster uit het arrest Herbosch Kiere, nr. 138.901 van 30 december 2004, ‘dat, inzake de vraag of een bepaald

gebrek in de samenvattende opmetingsstaat al dan niet een leemte uitmaakt, de kwalificatie die hieraan door de aanbestedende overheid zelf werd gegeven, bepalend is'.
Het begrip 'leemte' is een juridische notie met welbepaalde contouren. Of een gebrek aan die notie beantwoordt is een kwestie van interpretatie en niet van appreciatie, laat staan nog van appreciatie die beslissend aan de overheid is overgelaten. Kan gewis de kwalificatie van leemte die de overheid zelf aan een gebrek geeft, voor de Raad van State richtinggevend zijn - des te meer in het kader van het voorlopig oordeel dat hij zich in het kader van een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid dient te vormen, zoals het geval was in het voornoemd arrest-, hoe dan ook is die kwalificatie niet determinerend. Waarom ze te dezen niet kan worden gevolgd, is hiervoor toegelicht."

Er wordt in de huidige stand van het geding niet *prima facie* aangetoond dat het begrip leemte in het koninklijk besluit Plaatsing een andere betekenis zou hebben.

Bij de uiteenzetting van hun belang en in het middel betogen de verzoekende partijen dat er voor posten 12 en 14 uitsluitend in hun voordeel in de rangschikking een vermindering had moeten worden toegepast ten bedrage van 123.210,00 euro, en dat voor de overige inschrijvers geen vermindering had mogen worden doorgevoerd voor post 411 en voor post 534. Bijgevolg had hun rangschikkingsbedrag 34.222.899,56 euro (btw niet inbegrepen) - of 34.346.109,56 min 123.210 - moeten zijn en niet 34.346.109,56 euro terwijl bij de gekozen inschrijver het rangschikkingsbedrag had moeten worden verhoogd met 7.170 m^2 x de eenheidsprijs voor post 441 en 1.115 m x de eenheidsprijs voor post 533 en dus, in de hypothese dat de gekozen inschrijver dezelfde eenheidsprijzen hanteert als de verzoekende partijen, 34.414.706,88 euro, btw niet inbegrepen, had moeten zijn.

Nu reeds dient opgemerkt, enerzijds, dat in de redenering van de verzoekende partijen het ernstig bevinden van de grief inzake posten 441 en 534 blijkbaar leidt tot een verhoging van de rangschikkingsbedragen van de andere inschrijvers tot de in de samenvattende meetstaat voorziene oorspronkelijke hoeveelheid voor deze posten en dat zij tegelijk de ter zake in de rangschikkings- en gunningsbedragen ook bij die inschrijvers opgenomen leemteposten behouden, en, anderzijds, dat, aangenomen dat de door de verzoekende partijen voorgestelde verminderingen van de posten 441 en 534 in de rangschikking niet ten goede mogen komen aan de andere inschrijvers, bij de gekozen inschrijver uiteraard niet de in het verzoekschrift vermelde bedragen dienen toegevoegd nu deze steunen op de eenheidsprijzen van de verzoekende partijen, maar wel, zoals zij ook aangeven, de corresponderende bedragen gesteund op de (andere) eenheidsprijs van deze inschrijver voor die posten.

16. In het auditoraatsadvies wordt vervolgens wat de posten 12 en 14 betreft vastgesteld wat volgt.

> Hierna wordt eerst de grief inzake posten 12 en 14 besproken, nu de correctie in de "nota opmerkingen" van de verzoekende partijen aldaar beperkt lijkt tot een vermindering van de vermoedelijke hoeveelheid die door de verwerende partij niet werd aanvaard en niet gecombineerd is met een leemtepost zoals bij posten 441 en 534, en nu de verwerende partij met deze vermindering ook niet anderszins heeft rekening gehouden in de vaststelling van de rangschikkings- en gunningsbedragen zoals zij wel deed voor de opmerkingen inzake posten 441 en 534. Indien deze grief inzake de posten 12 en 14 ernstig wordt bevonden en wordt aanvaard dat dit een vermindering in min is die kon worden aangevoerd met toepassing van artikel 83 van het koninklijk besluit Plaatsing, zou die vermindering in de rangschikking dan overeenkomstig artikel 97, § 2, tweede lid, en § 5 enkel ten goede komen aan de verzoekende partijen. Deze grief inzake posten 12 en 14 zou dan reeds voldoende zijn om op zich de rangschikking te kunnen wijzigen. Het rangschikkingsbedrag van de verzoekende partijen zou dan immers 34.222.899,56 euro (btw niet inbegrepen) worden - of 34.346.109,56 min 123.210, terwijl het rangschikkingsbedrag van de gekozen inschrijver 34.266.410,95 euro, zonder btw, is.
>
> Voorts lijken de grieven wat betreft posten 441 en 534 in de visie van de verzoekende partijen zelf niet in te houden dat het aanvaarden ervan zou leiden tot een wijziging van hun rangschikkingsbedrag nu de werkwijze toegepast door de verwerende partij in de praktijk lijkt overeen te stemmen met wat de verzoekende partijen vroegen, maar enkel tot een wijziging - lees verhoging - van de bedragen van de andere inschrijvers.
>
> De posten 12 en 14 worden in de beschrijvende opmetingsstaat en de samenvattende opmeting bij het bestek omschreven als:
>
> > Post 12 "Afvoer en verwerking van grondoverschotten aanwendbaar als bodem of bouwstof volgens het technisch verslag, met milieuhygiënische code 211, voor alle grondwerken t.b.v. plaatsing riolering (buizen, inspectieputten, ...)" - VH: 13.627 m^3
> >
> > Post 14: "Afvoer en verwerking van grondoverschotten aanwendbaar als bodem of bouwstof volgens het technisch verslag, met milieuhygiënische code 411, voor alle grondwerken t.b.v. plaatsing riolering (buizen, inspectieputten, ...)" - VH: 6.054 m^3
> >
> > Post 22 wordt als volgt beschreven: "Uitgraving/uitbaggering volgens 4-4.1.2,2 voor gebruik binnen de werf, in compacte grond" - VH: 9.323 m^3

Wat betreft deze posten 12 en 14 melden de verzoekende partijen in hun "nota opmerkingen" bij hun offerte in wezen dat, na controle van het grondverzet, de voorziene hoeveelheid af te voeren grond 8.325 m^3 minder is. Dit is de hoeveelheid uitgraving grachten post 22 "Uitgraving/uitbaggering volgens 4-4.1.2.2 voor gebruik binnen de werf, in compacte grond" en is volgens hen grond die ter plaatse blijft en niet dient te worden afgevoerd. Na onderzoek van het zoneringsplan verdelen zij die (vermindering met) 8.325 m^3 50 % onder code 211 – dus post 12 – en 50 % onder code 411 – dit is post 14.

In het reeds geciteerde gunningsverslag waarop de bestreden beslissing steunt worden deze verbeteringen niet aanvaard in essentie omdat bij "uitgraving van meer dan 250 m^3 of verdachte grond", er steeds een Technisch Verslag nodig is volgens de Vlarebo-wetgeving, ook indien deze grond terug gebruikt wordt binnen de werf. De milieuhygiënische codes van deze grondhoeveelheid zijn bepaald om de toepassingsmogelijkheden weer te geven, en deze zijn in de meetstaat beschreven, de posten "afvoer en verwerken van grondoverschotten" handelen dus eveneens over de uitgegraven grachten, waarna posten 12 en 13 worden weergegeven, en het uitgraven zelf is in de post "grondverzet" begrepen waarna post 22 wordt weergegeven. "Het afvoeren kan ook het verplaatsen betekenen van de locatie van uitgraving naar vb 500m verder op de werf; het verwerken kan ook betekenen het opvullen van lage zones binnen de werf". Het gunningsverslag besluit: "De reactie van de inschrijver dat deze posten voor afvoeren en verwerken niet kunnen aangesproken worden omdat de uitgegraven gronden binnen de werf verwerkt worden, is dus onterecht".

In het middel benadrukken de verzoekende partijen in dit verband hetgeen volgt.

> Hun opmerking dat "Na controle van het grondverzet" de voorziene hoeveelheid af te voeren grond 8.325 m^3 minder is, namelijk de hoeveelheid uitgraving grachten post 22 "Uitgraving/uitbaggering volgens 4-4.1.2.2 voor gebruik binnen de werf in compacte grond", grond die volgens post 22 ter plaatse blijft en niet dient te worden afgevoerd, vindt steun in de samenvattende meetstaat waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen 1° de posten die betrekking hebben op "uitgraven" van grond, afkomstig van de riolering, namelijk de posten 68, 69, 70, 71, 76, 87, 96, 128, 129 en 155-161 - uit de som van deze posten blijkt dat het volume uit te graven grondverzet, afkomstig van de riolering, 14.720 m^3 bedraagt, 2° de posten die zijn voorzien voor de afvoer en verwerking van grond, dit is het grondverzet, afkomstig van de riolering – dit zijn de posten 10, 12 en 1416 en de vermoedelijke hoeveelheid van deze posten (samen) is in de samenvattende meetstaat 23.042 m^3 (3.361 + 13.627 + 6.054), en 3° de post die is voorzien voor de "uitgraving/uitbaggering", dit is het grondverzet, afkomstig van de grachten of post 22 met een

vermoedelijke hoeveelheid van 8.325 m^3 in de samenvattende meetstaat. De benadering dat het bestek ervan is uitgegaan dat de posten “10, 12 en 14” niet enkel betrekking hebben op de afvoer van het uitgegraven grondverzet, afkomstig van de riolering (14.720 m^3), maar ook van de afvoer van het grondverzet afkomstig van de grachten (8.325 m^3) miskent de bepalingen van het bestek aangezien post 22 betreffende het grondverzet afkomstig van de grachten niet enkel het uitgraven, maar ook het laden, vervoer en lossen betreft. Overeenkomstig post 22 gebeurt het grondverzet afkomstig van de grachten immers overeenkomstig afdeling 4-4.1.2.2 van het standaardbestek 250 versie 2.2 (stuk 10, pag. 4-31) en dit standaardbestek bepaalt ter zake uitdrukkelijk dat de ‘uitgraving’ eveneens het vervoeren naar de plaats van gebruik binnen de werkzone omvat. Dit wordt hernomen in het bestek op p. 78. In die “Voorafgaande nota inzake bepalingen van toepassing op hoofdstukken 4 tot en met 13” - en dus ook van toepassing op afdeling 4-4.1.2.2 van het standaardbestek - staat immers te lezen dat de uitgraving eveneens het vervoeren naar de plaats van hergebruik binnen de werfzone omvat. De aanrekening van 8.325 m^3 in de posten “10, 12 en 14”, voorzien voor de afvoer en verwerking van grond afkomstig van de riolering, is een dubbele – en onterechte – aanrekening, nu het vervoer van de grond afkomstig van de grachten reeds vervat zit in post 22. Aldus blijkt uit de besteksbepalingen (standaardbestek 250 versie 2.2 en bestek) duidelijk dat de door de aanbestedende overheid ter zake gehanteerde redenering in het gunningsverslag niet correct is. De aanbestedende overheid stelt immers dat “het afvoeren”, waarmee zij alludeert aan de posten 10, 12 en 14, “afvoer en verwerking van grondoverschotten”, ook het verplaatsen van de grond kan betekenen van de locatie van uitgraving naar bv. 500 m verder op de werf. Zowel het standaardbestek 250 versie 2.2, als het bestek bepalen echter uitdrukkelijk dat de “uitgraving” eveneens “het vervoeren naar de plaats van (her)gebruik binnen de werfzone” omvat. Daarbij maakt het bestek geen onderscheid in afstand zodat het argument van de aanbestedende overheid dat de grond – eventueel – 500 m ver zou moeten worden vervoerd, irrelevant is. De op de opdracht van toepassing zijnde bestekken hebben bovendien specifiek betrekking op bouwwerven, waarbij een afstand van 500 m zeker niet ongewoon is. In overeenstemming met de bepalingen uit het standaardbestek 250 en het bestek inzake het afvoeren van grond(overschotten) afkomstig van grachten, die immers bepalen dat het af- of vervoeren van grond binnen de werf is inbegrepen in het uitgraven zelf, had de aanbestedende overheid de door de verzoekende partijen opgemerkte vermindering in de vermoedelijke hoeveelheid voor de posten “10, 12 en 14” moeten aanvaarden en dit, in overeenstemming met artikel 97, § 5, tweede lid, van het koninklijk besluit plaatsing, enkel voor de verzoekende partijen. Zoals vermeld in de “nota opmerkingen” bij de offerte blijkt uit de studie van het zoneringsplan dat de te veel

aangerekende 8.325 m^3 gelijk verdeeld moet worden over posten 12 en 14 die bijgevolg elk met 4.162,5 m^3 verminderd moeten worden.

De vraag of de aanbestedende overheid terecht deze verbeteringen in min van posten 12 en 14 niet heeft aanvaard, lijkt op het eerste gezicht mede een technische beoordeling te vereisen, aangezien aan de Raad van State in wezen niet alleen gevraagd wordt te beoordelen of afvoer van bepaalde gronden afkomstig van grachten reeds inbegrepen is onder post 22 zoals de verzoekende partijen argumenteren op basis onder meer van 4-4.1.2.2. van het standaardbestek 250 en het bepaalde op bladzijde 78 van het bestek 1M3D8H/14/7 dan wel, zoals de verwerende partij meent, met verwijzing naar het bepaalde onder voormeld artikel 19, § 7 in dat bestek, en om milieuhygiënische redenen onder de afzonderlijke posten 12 en 14, maar ook, bij bevestigend antwoord op de eerste vraag, of dan 8.325 m^3 teveel is opgenomen onder die posten 12 en 14 en reeds is opgenomen onder post 22, zoals de verzoekende partijen menen, en vervolgens of, op basis van het - trouwens door de verzoekende partijen zelf niet voorgelegde zoneringsplan - deze 8.325 m^3 gelijk verdeeld moet worden over posten 12 en 14 zoals de verzoekende partijen menen.

Met betrekking tot deze laatste vragen lijkt de Raad van State, zonder bijstand van een deskundige, niet over de vereiste technische kennis te beschikken, laat staan dat dergelijke technische beoordeling door de Raad van State kan worden ingepast binnen de vereisten van een *prima facie* onderzoek in het kader van een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid waartoe de Raad zich genoopt ziet. Dit lijkt immers een grondig onderzoek van dat zoneringsplan te vereisen en van de kwalificatie van de uitgegraven gronden onder Vlarebo.

Gelet alleen al op deze vaststellingen is in de huidige stand van het geding niet *prima facie* aangetoond dat de verwerende partij de voorgestelde verbetering in min van de VH van de posten 12 en 14 diende te aanvaarden.

17. De Raad van State valt de vaststellingen bij, zoals hiervoor onder randnummers 15 en 16 weergegeven.

18.1. Wat betreft post 441 “Fundering van schraal beton volgens 5-4.1.1 dikte 25 cm” merken de verzoekende partijen in de “nota opmerkingen” bij hun offerte op dat de in de beschrijvende opmetingsstaat en de samenvattende opmeting vermelde VH van 7170 m^2 herleid moet worden tot 0 aangezien “deze post [...] nergens voor[komt] op de plannen. [...] Volgens detailmeetstaat en plan moet de fundering dikte 28 cm zijn en is de hoeveelheid 260 m^2 i.p.v. 7170 m^2. Tegelijk melden zij een leemte Fundering van schraal beton volgens 5-4.1.1 dikte

28 cm".

18.2. Vastgesteld wordt dat de verwerende partij in het gunningsverslag erkent dat er een tegenstrijdigheid in de opdrachtdocumenten aanwezig is met betrekking tot deze post aangezien het plan - dat geen der partijen voorleggen - en "bestek" spreken over 28 cm dikte en een hoeveelheid van 260 m^2 maar de meetstaat over 25 cm dikte en 7170 m^2.

Tegelijk vermeldt het gunningsverslag dat de gevraagde correctie niet kan worden beschouwd als een "vermindering" zoals bedoeld in artikel 83, § 2, 2°, van het koninklijk besluit Plaatsing maar overeenkomstig artikel 86 had moeten worden gemeld als een "fout of een leemte".

Aldus lijkt zij, anders dan de verzoekende partijen aannemen, deze "verbetering" niet te hebben "aanvaard" hetgeen nochtans is vereist voor de toepassing van het eveneens geschonden geachte artikel 97, § 2 en 5, bij verbeteringen in min aangebracht door een inschrijver.

18.3. In het auditoraatsadvies wordt daaromtrent als volgt geargumenteerd.

> In de huidige stand van het geding volstaat voorts de vaststelling dat de verzoekende partijen enerzijds in het middel aanvoeren dat bij de andere inschrijvers waaronder de gekozen inschrijver bij de rangschikking geen rekening mocht worden gehouden met de door hen voorgestelde vermindering van de vermoedelijke hoeveelheid tot 0 en dat de ingeroepen bepaling van het koninklijk besluit Plaatsing de verwerende partij niet toeliet anders te handelen dan het doorvoeren van de vermindering in min gecombineerd met een leemtepost, maar anderzijds zelf ook de mogelijkheid openlaten dat de verwerende partij zich ertoe beperkt de vermoedelijke hoeveelheid van die post meteen te reduceren tot 260 m^2 en hetzij kiest voor het behoud van de fundering dikte 25 cm hetzij dit corrigeert naar fundering dikte 28 cm en dit omdat het prijsverschil voor die 3 cm op 260 m^2 verwaarloosbaar is en hooguit een impact kan hebben van 1 euro per m^2.
>
> Aldus geven de verzoekende partijen zelf aan dat de verwerende partij blijkbaar ook anders had mogen oordelen dan in de betrokken grief verdedigd. Dit volstaat om deze grief niet ernstig te bevinden.
>
> De Raad van State valt zulks bij.

19. De Raad van State sluit zich ten slotte aan bij hetgeen als volgt nog in het auditoraatsadvies wordt vastgesteld.

> Wat betreft post 534 "Geprefabriceerde betonnen kantstroken volgens 3-32.2 te plaatsen volgens 8-3.2, type II E 1, gestaalstraald VH 2540 m", merken de verzoekende partijen in de nota bij hun offerte op dat "[v]volgens de plannen typedwarsprofielen (en bestek, p. 63) de kantstroken ter hoogte van de Merestraat niet gestaalstraald zijn (10 + 665 + 440 m)" zodat de voorziene hoeveelheid 1425 m in plaats van 2540 m is. Tegelijk is er dan een leemte 2 "Geprefabriceerde betonnen kantstroken, niet gestaalstraald : 1115 m".
>
> De verzoekende partijen lijken geen belang te hebben bij deze grief alleen die, volgens hun eigen uiteenzetting van hun belang, indien ernstig tot gevolg heeft dat het rangschikkingsbedrag van de gekozen inschrijver moet worden verhoogd met de eenheidsprijs x 1115 m. Rekening houdend met de eenheidsprijs voorgesteld door de gekozen inschrijver, volstaat het niet om het verschil tussen de gekozen inschrijver en de verzoekende partijen - 79.698, 93 euro - te overbruggen, gelet op de verwerping van de grieven inzake post 12, 24 en 441.

VIII. Besluit

20. Uit hetgeen voorafgaat volgt dat niet *prima facie* is aangetoond dat de ingeroepen artikelen 83, 86, 96, § 2, en 97 van het koninklijk besluit Plaatsing werden geschonden of het bestek. In de mate dat ook de schending van het gelijkheidsbeginsel wordt ingeroepen lijkt niet beweerd, laat staan aangetoond, dat de verwerende partij gelijkaardige verbeteringen van posten door andere inschrijvers wel zou hebben aanvaard en lijkt deze grief enkel onderbouwd door de reeds besproken en niet ernstig bevonden beweerde schendingen van die artikelen 83, 86, 96, § 2 en 97. Nu dit uit dezelfde grieven wordt afgeleid is aldus evenmin aangetoond dat de opdracht niet werd gegund aan de inschrijver die de laagste regelmatige offerte heeft ingediend, zoals vereist door artikel 24 van de wet van 15 juni 2006.

21. Het enige middel is niet ernstig gebleken. De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid dient dan ook in zijn geheel te worden verworpen.

IX. Kosten

22. Gelet op de omstandigheden van de zaak, worden de kosten van het geding ten laste gelegd van de verzoekende partijen, te dezen begroot op het rolrecht.

BESLISSING

1. Het verzoek van de nv Aswebo en de nv Franki Construct, samen vormend de tijdelijke handelsvennootschap Aswebo nv – Franki Construct nv tot tussenkomst in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt de vordering.

3. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing, begroot op een rolrecht van 600 euro, elk voor een derde. De tussenkomende partijen worden verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 300 euro, elk voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 maart 2015, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest, kamervoorzitter,
bijgestaan door
Bram Van Thillo, griffier.

De griffier **De voorzitter**

Bram Van Thillo **Dierk Verbiest**